

Крохмальницький О.А.

аспірант

Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир

БІБЛІОМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЕКОНОМІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ РИНКУ ІТ-ПОСЛУГ

Теоретичне обґрунтування економічних механізмів державної підтримки розвитку ринку ІТ-послуг потребує чіткого визначення змісту базових категорій дослідження. Такими категоріями є «економічний механізм», «державна підтримка» та «розвиток ринку ІТ-послуг». Для обґрунтування сучасного змісту зазначених категорій доцільно поєднати теоретичний аналіз із бібліометричним дослідженням наукових публікацій, присвячених проблематиці державної підтримки розвитку ринку ІТ-послуг.

Результати пошуку в наукометричній базі Scopus за сформованим запитом виявили 912 наукових документів, що характеризують публікаційну активність у напрямі дослідження державної підтримки, регулювання та стимулювання розвитку ринку ІТ-послуг. Тематика таких праць охоплює питання державної політики цифровізації, інструментів підтримки ІТ-підприємництва, розвитку цифрової інфраструктури, інноваційної діяльності, підготовки кадрів, залучення інвестицій, цифрової трансформації бізнесу та публічного управління [1].

З початку 2000-х років простежується поступове збільшення кількості публікацій, що відображає посилення уваги до розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, електронного урядування, цифровізації економіки та формування національних інноваційних систем. У цей період ІТ-сектор дедалі частіше розглядається не лише як сфера комерційної діяльності, а і як важливий чинник продуктивності, конкурентоспроможності та структурної модернізації економіки. Загалом встановлена тенденція підтверджує зростання міжнародного наукового інтересу до проблем державної підтримки розвитку ІТ-сектору та ринку.

Структура публікацій за предметною областю підтверджує

міждисциплінарний характер досліджуваної проблематики. Найбільша частка документів належить до соціальних наук, що відображає увагу дослідників до державної політики, публічного управління, інституційного забезпечення та суспільних наслідків цифровізації. Вагоме місце посідають бізнес, менеджмент і облік, комп'ютерні науки, економіка, економетрика і фінанси, а також інженерія та науки про прийняття рішень. Отже, державна підтримка розвитку ринку ІТ-послуг розглядається не лише як технічне питання, а як комплексна економічна, інституційна та управлінська проблема.

Окремим напрямом бібліометричного аналізу є визначення організацій, що фінансують наукові дослідження у сфері державної підтримки та розвитку ринку ІТ-послуг. Як засвідчують дані рис. 1, найбільшу кількість публікацій у вибірці профінансовано Національним фондом природничих наук Китаю – 20 документів. Серед інших вагомих спонсорів досліджень виокремлюються Уряд Австралії – 9 документів, Національне управління філософії та соціальних наук – 7, Європейська комісія – 6, а також UK Research and Innovation – 5 документів.

До переліку активних фінансових донорів також належать Фонди фундаментальних досліджень для центральних університетів, Національний науковий фонд США, Національний фонд соціальних наук Китаю та Група Світового банку. Їх присутність у структурі фінансування свідчить, що проблематика розвитку ІТ-сектору розглядається не лише як технологічний напрям, а й як складова державної інноваційної, економічної, освітньої та соціальної політики [2].

Переважання китайських, австралійських, європейських і британських інституцій серед спонсорів публікацій вказує на активну участь державних і наддержавних структур у фінансуванні досліджень, пов'язаних із цифровізацією, технологічним розвитком, інноваційним підприємництвом та формуванням цифрової інфраструктури.

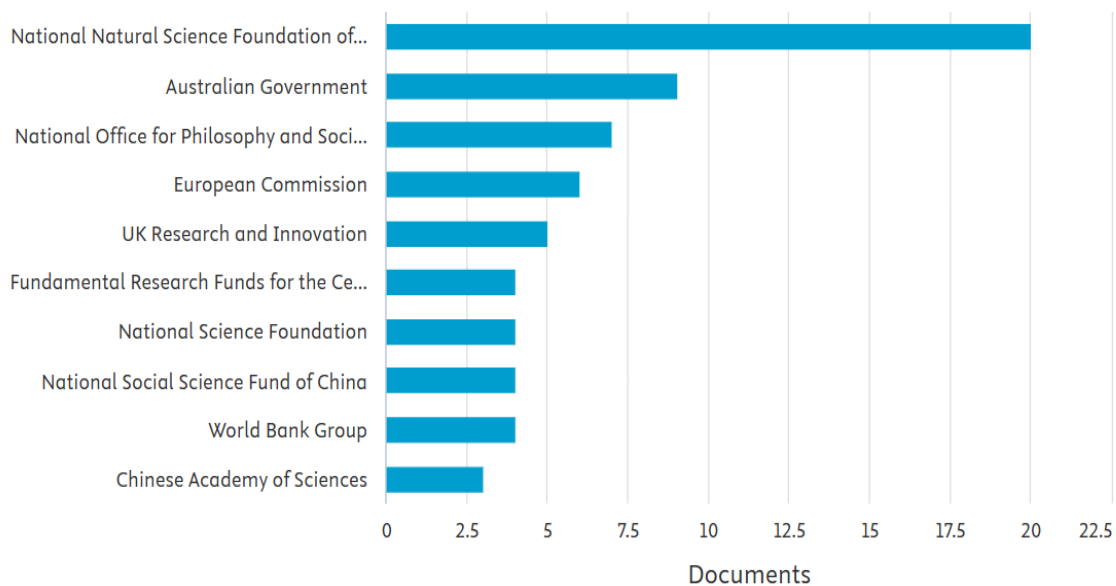

Рис. 1. Основні організації-спонсори наукових публікацій за проблематикою державної підтримки та розвитку ринку ІТ-послуг у базі Scopus

Водночас ці дані не відображають загальний обсяг фінансування, а характеризують кількість документів, у метаданих яких зазначено відповідного спонсора. Отже, результати аналізу підтверджують важливість державної та інституційної підтримки науки як передумови формування ефективних механізмів розвитку ринку ІТ-послуг.

Список використаних джерел

1. Замула І.В., Чижевська Л.В., Грабчук І.Л. ІТ-послуга: поняття та види для облікових цілей. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2021. № 2(49). С. 29–33. URL: [https://doi.org/10.26642/pbo-2021-2\(49\)-29-33](https://doi.org/10.26642/pbo-2021-2(49)-29-33)
2. Мацук З.А. ІТ-послуга як економічна категорія. Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування. 2020. Вип. 4. С. 127–135. URL: <https://doi.org/10.33244/2617-5932.4.2020.127-135>